

VELKÝ HÁJEK

Mezi
staletými duby

OBSAH

Velký hájek	strana	4	Pryšce	strana	18
Barevný nástup jara		6	Rozkvetlé temeno		19
Záplava kokoříků		10	Doba kakostů a tolit		20
Čas konvalinek		11	Další a další květy		21
Vzácné květy lesa		12	Konec sezóny se blíží		25
Duby a habry		14	Zvířena		26
Světlna nad silnicí		16	Květena		28

Foto na tutulní straně obálky

Interiér teplomilné doubravy v jižním svahu pod světlinou

Foto na zadní straně obálky

Jarní porosty sasanky hajní a sasanky pryskyřníkovité

Zpracoval

Josef a Karla MARTIŠKOVI

Česká svaz ochránců přírody
základní organizace Brněnsko
Pustiměřské Prusy 103, 683 21 Pustiměř

Únor 2010

Přírodní památka **VELKÝ HÁJEK**

Silnice
ze Šlapanic
do Bedřichovic

- 1 Světlina nad silnicí
- 2 Západní mez
podél vysazeného porostu

Přírodní památka Velký hájek v kat. území Šlapanice s výměrou 2,57 ha a ochranným pásmem po celém obvodu v šířce 50 metrů chrání fragmenty teplomilných společenstev na skalních útvarech z kulmských slepenců a fragmenty lesních společenstev suťového a dubohabrobého lesa a teplomilné doubravy. Leží v nadmořské výšce 221-265 m n.m. a je tvořena hřbetem nad levým břehem Řičky nedaleko severního okraje Šlapanic. Hřbet je tvořen kulmskými slepenci, které v severozápadní a západní části vystupují ze svahů v podobě skalek. Vyšší skalní stupeň nad silnicí je patrně výsledkem terénních úprav při její výstavbě. V západní části hřbetu nad silnicí jsou půdy mělké a vysychavé, umožňující původně růst jen nízkého travního porostu s ojedinělými stromy a keři (dnes světlna klíčová z hlediska výskytu cenných teplomilných společenstev). Po zbývajícím území jsou půdy hlubší a dnes v nich prospívá listnatý les.

Přírodní památka Velký hájek byla vyhlášena v roce 1984. Do soustavy evropsky významných lokalit NATURA 2000 byla zařazena jako EVL CZ 0620051 „Slapanické slepence“ společně se třemi dalšími nedalekými přírodními památkami (Andělka a Čertovka, Velký hájek a Návrší) s cílem ochrany stanovišť: vápnatých nebo bazických skalních trávníků *Alyso* – *Sedion albi* a subpanonských stepních trávníků.

Velký hájek

Pohled od západu, vlevo dole světlna nad silnicí, vpravo nahoře areál cihelny

Ještě v roce 1866 byl Hájek popisován jako travnatá a pomístně křovinatá stráň s osamocenými duby. Patrně však nemalé partie temene či severních svahů měly tradiční podobu lesa, byť snad značně prořídleho či omlazujícího. V roce 1953 již byla celá západní část porostlá zapojeným lesním porostem. Pouze světlna nad silnicí zůstávala otevřeného charakteru. Celá východní horní část, v sousedství dnešní cihelny, byla ještě zemědělsky obdělávána. Někdy po roce 1955 došlo k jejímu zalesnění dubem. Zvláště po obvodu lesního porostu v sousedství cihelny docházelo v následujících desetiletích k výsadbám některých cizorodých druhů jako je pámelník bílý (*Symphoricarpos rivularis*) nebo šerík obecný (*Syringa vulgaris*). V roce 1992 se již lokalita potýkala s některými problémy. Okrajové partie světliny nad silnicí byly plošně atakovány spontánním rozšiřováním porostů trnky obecné (*Prunus spinosa*) a náletu jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*). Po značných plochách lesa byl zapojený keřový podrost bezu černého (*Sambucus nigra*). Podobně v horní relativně ne-

dávno zalesněné části v sousedství areálu cihelny dominoval v keřovém patře po velkých plochách bez černý a v nemalém rozsahu zde byl zastoupen také cizorodý šeřík obecný (*Syringa vulgaris*) či trnka obecná. Prakticky po celé zalesněné části území se nadále zahušťovaly a rozšiřovaly porosty cizorodé netýkavky malokvěté (*Impatiens parviflora*).

Od roku 1998 začaly být zdejší problémy postupně řešeny prováděním dílčích rekonstrukčních zásahů spočívajících v redukcích jasanu, odstraňování cizorodého akátu, redukcích keřového podrostu bezu černého, odstraňování cizorodého šeříku obecného a redukcích trnky obecné v keřovém patře horního vysázeného porostu nebo ve stabilizaci světliny nad silnicí redukcí trnkových porostů.

Jak husté porosty netýkavky malokvěté ve Velkém hájku dnes jsou ukazují tyto snímky s dobře patrnou hranicí ošetřených a neošetřených ploch. I přes tento masový a na první pohled již neřešitelný rozvoj je na základě zkušeností s eliminací tohoto rostlinného druhu v tomto území v posledních letech reálné, že se může do několika let podařit jeho úplné potlačení.

Od roku 2004 je věnována systematická pozornost eliminaci rozvoje netýkavky malokvěté. Prakticky celé území Velkého hájku bylo ještě před několika roky zasaženo masivním rozvojem této cizorodé jednoleté byliny. Nemalé části se již podařilo v rámci

systematického magamenetu (výhradně ručním individuálním vytrháváním těchto jednoletých rostlin s celým kořenovým systémem) tohoto nežádoucího druhu zbavit.

V rozkvetlém bylinném patře převažují dymnivky: dymnivka plná (*Corydalis solida*) a dymnivka dutá (*Corydalis cava*). Zvláště nápadně početnější dymnivky duté nás upoutají mozaikou bílé, fialové či modrofialové kvetoucích rostlin. Především v nižších partiích severních svahů.

Barevný nástup jara

Během každoročního jarního probouzení přírody se ve zdejším lese opakuje úžasné barevné divadlo. Během jednoho z nejnápadnějších a nejpůsobivějších projevů naší přírody zde zpravidla již od konce března do poloviny dubna rozkvetá řada barevných květů bylinného patra. Mnohde v nejrůznějších barevných kombinacích, mnohde v zahuštěných přebohatých porostech. Převážně nápadně kvetoucí lesní rostliny využívají přechodného období nástupu jara s dostatkem pronikajících slunečních paprsků ještě před olistěním stromů, které posléze vytvoří zcela jiné stinné prostředí. Bohatost a druhá skladba bylinného patra dokládá, že zde lesní prostředí existuje již po celá staletí.

Barevná rozmanitost dymnivky duté

Dymnivka plná je ve Velké hájku daleko vzácnější. Nekvete tak nápadně jako předchozí a i její barevná rozmanitost není zdaleka taková. Nejpočetněji roste nad světlinou na širokém oblém temeni zalesněného hřbetu.

Rozsáhlé porosty orseje jarního (*Ficaria verna*) porůstají nemalé plochy severního svahu v zadních vyšších partiích dále od silnice.

Také sasanky patří během první poloviny dubna k nápadným květům lesa. Sasanka lesní (*Anemone nemorosa*) má květy bílé, sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*) zase žluté. Ani jeden z nich však není tak hojným jako předchozí druhy. Jen ojediněle můžeme narazit na jaterník podléšku (*Hepatica nobilis*).

Pižmovka obecná (*Adoxa moschatelina*) je rostlinkou jen drobnou a nenápadnou

Jaterník podléška je naopak rostlinou atraktivní a již dálky viditelnou

Květy kopytníku evropského (*Asarum europaeum*) jsou ukryté pod listy.

Zapalice žluťuchovitá

Plicník lékařský

Prvosenka jarní

V jarním bylinném patře můžeme nalézt ve zdejších lese ještě některé další druhy. Zapalice žluťuchovitá (*Isopyrum thalictroides*) roste vzácně v nižších partiích severních svahů v zadních vyšších partiích území – dále od silnice. Plicníky lékařské (*Pulmonaria officinalis*) najdeme nejspíše až vzadu nahoře podél okraje vysazeného porostu. Jen ojediněle dodnes vykvétá v nižších partiích severních svahů pod světlinou nějaká rostlina prvosenky jarní (*Primula veris*). Bažanka vytrvalá (*Mercurialis perenne*) po nenápadném odkvětu vytváří svěže zelené ostrůvky.

Bažanka vytrvalá

Lecha jarní (*Larhirus vernus*) roste ve Velkém hájku stejně ojediněle jako prvosenka

Záplava kokoříků

Především v jižně orientovaném svahu porostlém teplomilnou doubravou se již s dozníváním pestrobarevného jarního aspektu během druhé poloviny dubna rychle rozrůstají a vzrůstají porosty kokoříků. K jejich rozkvětu pak dochází během první poloviny května. V některých plochách jde o opravdovou záplavu těchto rostlin v bohatých porostech. Rostou zde dva druhy. Kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*) převažuje, kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*) je daleko vzácnějším.

Lodyha kokoříku vonného je na omak nápadně hranatá. Lodyha předchozího druhu je oblá.

Čas konvalinek

S postupným dozníváním rozkvětu kokoříků postupně sílí rozkvět další charakteristické rostliny zdejšího lesa – konvalinky vonné (*Convallaria majalis*). Nejbohatší porosty najdeme po širokém oblém temeni a v jižně orientovaných porostech teplomilné doubravy. V průběhu poslední květnové dekády dochází pod horní hranou severního svahu k pomístně masovému rozkvětu statných jestrábníků (*Hieracium* sp.).

Kamejka modronachová

Vzácné květy lesa

V jižně orientované teplomilné doubravě rostou dodnes některé z nejvzácnějších rostlin listnatých lesů. Drobné kamejky modronachové (*Lithospermum purpureocaeruleum*) rozkvétají v první polovině května. Během druhé poloviny května můžeme objevit kvetoucí statné rostliny medovníku velkokvětého (*Melitis melissophyllum*). Během první poloviny června bývá v plném květu plamének přímý (*Clematis recta*). Zde však plaménky zpravidla díky vyššímu zastínění vykvétají jen ojediněle. Lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*) rozkvétá zpravidla kolem poloviny července.

Lilie zlatohlávek

Medovník velkokvětý

Plamének přímý

Ve Velké hájku nebyl doposud nikdy nalezen nějaký druh orchideje. Dnes každoročně rozkvétají desítky okrotic bílých (*Cephalanthera damasonium*) Bezprostředně podél jižní hranice území v horní polovině svahu od silnice v sousedních už dlouhé roky opuštěných a náletem zarůstajících sadech a zahradách. Je zajímavé, že v roce 1992 odtud ještě uváděny nebyly.

Duby a habry

Naprostá většina přírodní památky je dnes porostlá listnatým lesem. V severních svazích jde o les suťový s převahou dubu letního (*Quercus robur*), habru obecného (*Carpinus betulus*) a lípy srdčité (*Tilia cordata*) a s vtroušenou babykou obecnou (*Acer campestre*). Při úpatí svahů roste olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a čteněji jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*). Na temeni hřbetu jde o porosty s převahou habru obecného. V jižních svazích pod světlinou nad silnicí jde o teplomilnou doubravu s převahou dubu letního a habru obecného. Keřové patro není v porostech zpravidla vyvinuto nějak bujně.

Mohutné duby rostou třeba na temeni podél pěšiny nebo v úpatí severních svahů.

Charakteristický je pro zdejší les výskyt četných staletých mohutných dubů letních dosahujících průměrů kmene až kolem jednoho metru a výšky přes 25 metrů. Zvláště v mimovegetačním období, ale i v době plné vegetace jsou některá místa díky staletým dubům neobyčejně působivá.

Dub letní

Habr obecný

Světlina nad silnicí

Pouze světlina v dolních západních partiích hřbetu s výstupy skalního podloží kulmských slepenců s mělkými vysychavými půdami hostí druhově pestrá teplomilná společenstva s jen roztroušenými dřevinami, především keři jako je růže šípková (*Rosa canina*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*) nebo řeštlák počistivý (*Rhamnus catharticus*). Je až k neuvěření kolik druhů rostlin a trav zde lze během sezóny objevit. Přitom jde o tak malou plochu. I to je doklad mimořádného významu i těch nejmenších území z hlediska ochrany genofondu – druhové rozmanitosti. Po obvodu světliny rostou i tři významné druhy dřevin. Ojedinelý semenáč dubu pýřitého – šípáku (*Quercus pubescens*), více letitých dřínů obecných (*Cornus mas*) podél jižního okraje a četnější keře brsleny bradavičnatého (*Euonymus verrucosa*) pod severní hranou.

Kvetoucí dříny

Koniklec velkokvětý

Mochna písečná

Jarní rozkvět světliny začíná každoročně již od konce března do dubna začíná rozkvětem posledních trsů koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*), žlutými přízemními porosty sytě žlutých mochen písečných (*Potentilla arenaria*) nebo bohatým rozkvětem drobných jarních efemér s pochybkem prodlouženým (*Androsace elongata*), plevelem okoličnatým (*Holosteum umbellatum*), osívkou jarní (*Erophila verna*) nebo rozrazilem břešťanolistým (*Veronica hederifolia*) a také s bohatými porosty lomikámene trojprstého (*Saxifraga tridactylites*).

Osívka jarní

Pochybek prodloužený

Lomikámen trojprstý

Rozrazil břešťanolistý

Pryšec mnohobarevný

Pryšce

Koncem dubna, na konci rozkvětu drobných jarních efemér, dochází ve svahu světliny přímo nad silnicí k působivému rozkvětu porostů pryšce mnohobarevného (*Euphorbia epithymoides*). Ve stejnou dobu poněkud výše na temeni a v nejvyšších partiích jižního svahu světliny se objevují rozkvetlé statné divizny fialové (*Verbascum phoeniceum*).

Divizna fialová

Od začátku května se temeno světliny začíná barvit stovkami žlutých pryšců chvojek (*Euphorbia cyparissias*), bílých snědků Kochových (*Ornithogalum Kochii*) a rožce rolního (*Cerastium arvense*). Poněkud později se ještě přidávají stovky růžových slziček – hvozdíků (*Dianthus* sp.).

Pryšec chvojka

Rozkvetlé temeno

Snědek Kochův

Rožec rolní

Hvozdík

Ve skalnatém svahu hned nad silnicí zatím probíhá rozkvet početných polykormonů chrypy chlumní (*Centaurea trifidifolia*)

Bukvice lékařská

Doba kakostů a tolit

Asi nejpůsobivější bývají návštěvy světliny v době rozkvětu malebných bukvic lékařských (*Betonica officinalis*) na temeni světliny v polovině července, ale hlavně od poloviny května do poloviny června v době maximálního rozkvětu tolit lékařské (*Vincetoxicum hircundinaria*) a kakostu krvavého (*Geranium sanguineum*) ve svazích k silnici. Bohaté mozaikovitě až vzájemně se prolínající porosty obou druhů dodávají tomuto místu specifický a neopakovatelný charakter.

Tolita lékařská

Kakost krvavý

Rozrazil rozprostřený vykvétá během druhé poloviny dubna

Další a další květy

Po celé jaro, týden co týden, můžeme na světlině nacházet další a další rozkvétající rostliny. Připomenout lze rozrazil rozprostřený (*Veronica prostrata*), rozrazil klasnatý (*Pseudolysimachion spicatum*), bělozářku větevnatou (*Anthericum ramosum*), sesel sivý (*Seseli osseum*), česnek žlutý (*Allium flavum*), rozchodník velký (*Sedum maximum*), diviznu rakouskou (*Verbascum austriacum*), devaterník vejčitý (*Helianthemum ovatum*), křivatec luční (*Gagea pratensis*), chrpu čekánek (*Centaurea scabiosa*), chrpu latnatou (*Centaurea stoebe*), třezalku tečkovanou (*Hypericum perforatum*), silenku ušnici (*Silene otites*), koberce rozchodníku prudkého (*Sedum acre*) a mateřídoušky česné (*Thymus praecox*), mařinku psi (*Asperula cynanchica*), Inici kručinkolistou (*Linaria genistifolia*), klinopád obecný (*Clinopodium vulgare*) nebo pelyněk ladní (*Artemisia campestris*).

Devaterník vejčitý

Křivatec luční

Divizna rakouská

Třezalka tečkovaná

Chrpa čekánek

Chrpa latnatá

Klinopád obecný

Mařinka psí

K rozkvětu bělozářek větevnatých dochází až v hlubokém létu během července

Česnek žlutý

Sesel sivý

Silenka ušnice

Lnice kručinkolistá

Rozrazilky klasnaté jdou do květu již v době bělozářek, ale k maximumu dochází zpravidla až začátkem srpna.

Mateřídouška časná

Rozchodník ostrý

Zlatovlásek obecný se začíná dostávat do plného květu s postupným dokvétáním záhořanek žlutých

Konec sezóny se blíží

Konec vegetace pak během druhé poloviny srpna ohlašuje rozkvět záhořanky žluté (*Orthanta lutea*) a poněkud později ještě zlatovlásku obecného (*Aster linosyris*) podél pěšinky stoupající nahoru od silnice na temeno nebo kotrčů pelyňku ladního (*Artemisia campestris*) ve skalnatém svahu nad silnicí.

Pelyněk ladní

Záhořanka žlutá

Saranče modrokřídle

Zvířena

Ve zdejších lese hnízdí některé vzácné druhy ptáků jako je lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*) nebo krahujec obecný (*Accipiter nisus*). Na světlině nad silnicí se můžeme setkat s ještěrkou obecnou (*Lacerta agilis*), charakteristickým obyvatelem světliny je saranče modrokřídle (*Oedipoda coerulescens*). Dodnes tu snad ještě přežívá náš největší brouk roháč obecný (*Lucanus cervus*). V teplomilných porostech světliny nad silnicí žije více druhů denních motýlů: perleťovec stříbropásek (*Argynnis paphia*), modrásek tmavohnědý (*Aricia agestis*), modrásek jehlicový (*Polyommatus icarus*), okáč luční (*Maniola jurtina*), okáč bojínkový (*Melanargia galathea*) nebo oká poháňkový (*Coenonympha pamphilus*).

Ještěrka obecná

Perleřovec stříbropásek

Modrásek
tmavohnědý

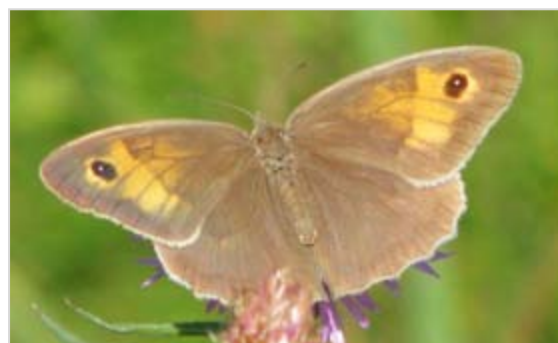
Modrásek
jehlicový

Okáč poháňkový

Okáč bojínkový

Okáč luční

Zvláště chráněné druhy dřevin

Dřín obecný	<i>Cornus mas</i>	ohrožený druh
Dub pýřitý	<i>Quercus pubescens</i>	ohrožený druh

Zvláště chráněné druhy bylin

Divizna fialová	<i>Verbascum phoeniceum</i>	ohrožený druh	
Chrupa chlumní	<i>Centaurea triumfettii</i>	ohrožený druh	
Koniklec velkokvětý	<i>Pulsatilla grandis</i>	silně ohrožený druh	
Lilie zlatohlávek	<i>Lilium martagon</i>	ohrožený druh	
Lomikámen cibulkatý	<i>Saxifraga bulbifera</i>	ohrožený druh	1992
Lomikámen trojprstý	<i>Saxifraga tridactylites</i>	silně ohrožený druh	
Medovník velkokvětý	<i>Melittis melissophyllum</i>	ohrožený druh	
Okrotice bílá	<i>Cephalanthera damasonium</i>	ohrožený druh	
Oman oko Kristovo	<i>Inula oculus-christi</i>	ohrožený druh	1992
Plamének přímý	<i>Clematis recta</i>	ohrožený druh	
Pryskyřník ilyrský	<i>Ranunculus illyricus</i>	silně ohrožený druh	
Sněženka předjarní	<i>Galanthus nivalis</i>	ohrožený druh	ze zahrádek
Zlatovlásek obecný	<i>Aster linosyris</i>	ohrožený druh	

Květena

Ve Velkém hájku bylo doposud nalezeno více než 150 druhů vyšších rostlin. Z toho jde v 75 případech o druhy významné: zvláště chráněné (15) nebo ohrožené zařazené na Červeném seznamu (60).

Křivatec maličký

Pipla osmahlá

Ohrožené druhy dřevin zařazené na Červeném seznamu flóry ČR

Brslen bradavičnatý	<i>Euonymus verrucosa</i>	vzácný druh	
Čilimník poléhavý	<i>Cytisus procumbens</i>	ohrožený druh	
Hrušeň polnička	<i>Pyrus pyraster</i>	vzácný druh	
Jabloň lesní	<i>Malus sylvestris</i>	silně ohrožený druh	
Jilm polní	<i>Ulmus minor</i>	vzácný druh	
Klokoč zpeřený	<i>Staphylea pinnata</i>	ohrožený druh	
Růže galská	<i>Rosa gallica</i>	ohrožený druh	
Topol černý	<i>Populus nigra</i>	vzácný druh	
Třešeň křovitá	<i>Cerasus fruticosa</i>	ohrožený druh	?

V teplomilných porostech světliny roste také charakteristická tráva - kostřava walliská

Ohrožené druhy trav zařazené na Červeném seznamu flóry ČR

Kostřava nepravá	<i>Festuca pseudovina</i>	ohrožený druh
Kostřava walliská	<i>Festuca valesiaca</i>	vzácný druh
Ostřice nízká	<i>Carex humilis</i>	vzácný druh
Ostřice stepní	<i>Carex supina</i>	ohrožený druh
Psineček viniční	<i>Agrostis vinealis</i>	vzácný druh
Strdivka pestrá	<i>Melica picta</i>	ohrožený druh
Strdivka sedmihradská	<i>Melica transsilvanica</i>	vzácný druh
Sveřep polní	<i>Bromus arvensis</i>	kriticky ohrožený druh
Vousatka prstnatá	<i>Botriochloa ischaemum</i>	vzácný druh

Ostřice nízká

Strdivka sedmihradská

Vousatka prstnatá

Charakteristické kolce
jabloně lesní

Plod jabloně lesní

Plody plané
hrušně polničky

Některé z významných druhů dřevin a bylin jsou při botanických průzkumech uváděny v jižního okraje (meze) vysazeného lesního porostu pod cihelnou. Z dřevin jde o jablonoň lesní (*Malus sylvestris*), hrušeň polničku (*Pyrus pyraster*) nebo růži galskou (*Rosa gallica*), z bylin například o atraktivní cizopasnou zárazu namodralou (*Orobanchae coerulescens*).

Růže galská

Zárafa namodralá

Ohrožené druhy bylin zařazené na Červeném seznamu flóry ČR

Bělozářka větevnatá	<i>Anthericum ramosum</i>	vzácný druh	
Česnek žlutý	<i>Allium flavum</i>	ohrožený druh	
Divizna rakouská	<i>Verbascum austriacum</i>	vzácný druh	
Dymnivka plná	<i>Corydalis cava</i>	vzácný druh	
Hadí mordec dřípený	<i>Podospermum laciniatum</i>	nejasný případ	1992
Huseník ouškatý	<i>Arabis auriculata</i>	silně ohrožený druh	
Hvozdík Pontederův	<i>Dianthus pontederæ</i>	ohrožený druh	
Hvozdík svazčitý	<i>Dianthus armeria</i>	vzácný druh	
Jetel podhorní	<i>Trifolium alpestre</i>	vzácný druh	
Kakost krvavý	<i>Geranium sanguineum</i>	vzácný druh	
Kamejka modronach.	<i>Lithospermum purpureo-coer.</i>	ohrožený druh	
Křivatec maličký	<i>Gagea pusilla</i>	silně ohrožený druh	
Lnice kručinkolistá	<i>Linaria genistifolia</i>	ohrožený druh	
Locika dubová	<i>Lactuca quercina</i>	ohrožený druh	
Mák pochybný	<i>Papaver dubium</i>	vzácný druh	
Mateřídouška časná	<i>Thymus praecox</i>	vzácný druh	
Modřenec chocholatý	<i>Leopoldia comosum</i>	ohrožený druh	
Mochna písečná	<i>Potentilla arenaria</i>	vzácný druh	
Pipla osmahlá	<i>Nonea pulla</i>	vzácný druh	
Pochybek prodloužený	<i>Androsace elongata</i>	silně ohrožený druh	
Pomněnka řídkokvětá	<i>Myosotis sparsiflora</i>	vzácný druh	
Prvosěnka jarní	<i>Primula veris</i>	vzácný druh	
Pryšec mnohobarevný	<i>Euphorbia epithymoides</i>	ohrožený druh	
Pupkovec pomněnkov.	<i>Omphalodes scorpioides</i>	vzácný druh	
Rozrazil časný	<i>Veronica praecox</i>	ohrožený druh	
Rozrazil jarní	<i>Veronica verna</i>	vzácný druh	
Rozrazil klasnatý	<i>Pseudolysimachion spicatum</i>	vzácný druh	
Rozrazil rozprostřený	<i>Veronica prostrata</i>	ohrožený druh	
Sesel fenyklový	<i>Seseli hippomarathrum</i>	ohrožený druh	
Sesel roční	<i>Seseli annuum</i>	ohrožený druh	
Sesel sivý	<i>Seseli osseum</i>	vzácný druh	
Silenka ušnice	<i>Silene otites</i>	ohrožený druh	
Smldník jelení	<i>Peucedanum cervaria</i>	vzácný druh	
Strošek poměnkový	<i>Lappula squarrosa</i>	ohrožený druh	
Šťovík tenkolistý	<i>Rumex stenophyllus</i>	kriticky ohrožený druh	
Tolice nejmenší	<i>Medicago minima</i>	ohrožený druh	
Trýzel jestřbníkolistý	<i>Erysimum hieracofolium</i>	vzácný druh	
Trýzel rozkladitý	<i>Erysimum repandum</i>	kriticky ohrožený druh	
Violka divotvorná	<i>Viola mirabilis</i>	vzácný druh	
Záhořanka žlutá	<i>Orthanta lutea</i>	ohrožený druh	
Zapalice žlutúchovitá	<i>Isopyrum thalictroides</i>	vzácný druh	
Zárazka namodralá	<i>Orobanche coerulescens</i>	kriticky ohrožený druh	
Zvonek klubkatý	<i>Campanula glomerata</i>	vzácný druh	

Velký hájek je porostlý téměř výhradně listnatým lesem.
V kontextu odlesněné intenzivně zemědělsky využívané krajiny
obklopující Šlapanice lesem mimořádným.

Každoročně v něm můžeme při vycházkách
v první polovině dubna sledovat úchvatné přírodní divadlo.
Pestrobarevný rozkvět bohatě vyvinutého bylinného patra.

V území roste 7 zvláště chráněných druhů bylin
a dalších více než 40 druhů ohrožených,
zařazených na Červeném seznamu naší flóry.

Teplomilná květena je soustředěna téměř výhradně na světlinu nad silnicí.
Její plocha je docela malá.

Je až neuvěřitelné kolik různých druhů bylin a trav
zde můžeme každým rokem během jara sledovat.

V území dodnes ještě stále přežívá náš největší brouk.
Roháč obecný vázaný na staleté duby.